

138--HE WAIATA TANGI,
Na Hinekore.
(Ngati-Haua, Whanganui.)

Na Te Taite Te Tomo nga kupu, nga whakamarama.

No Ngati-Haua e noho ra i Taumarunui, i Ongarue a Hinekore. He tangi tenei nana mo tana tamahine, i mate tarawhare.

Ko te whakamarama tenei kei te S. 53 mo te kaupapa o tenei waiata:—"Tenei korero he wahine i moe i te tane, kihai i whanau he tamariki ma raua ko tana tane. Katahi ka ki atu te wahine ki tana tane, kia taraia ki te rakau. Ka oti te tarai ka whakairoa te rakau, ka waihotia hei tamaiti ma raua. Akuanei ka mate taua wahine, waiho iho ki tona teina. Ka popopotia taua rakau ka tangi taua wahine ki taua tamaiti rakau nei. Katahi ka tito i te waiata nei.

Tera ano nga wahi rereke o te kaupapa i taia ki te S.53.

(Ref.: Taite. 20, S. 53, T. Turi. 19).

E hine tangi kino, kati ra te tangi!
Whakarongo-a-tai¹ ka rangona taua he toro taua ra,
Te whakahakiri nei Nga-puwaiwaha² ki Ongarue³ ra.
I rite pea koe te rere a te kahu,
Whano rawa i whakatopa ki te uru ki te tonga.
To taumata na ko te puke i Te Kape,⁴
Kia patata koe ki te puke i Huariki,⁵
Ki te puke i noho ai nga manu a Tane.
E kore pea koe e manakotia atu.
Ka mimiti nga kai, ka ngaro te tangata.
Tu kau ake nei taua, e hine.
Te puru⁶ ki Tuhua, ki te ara o te riri.
Te menenga o te kai kei to whaea ra,
Me whakahoro koe te horo a Houmea,⁷
Mei kore te homai tenei to ingoa,
Ko wahine atakore, e moe i to moe.
Kei pikipiki koe i te paepae tapu,
I te kaha no Tu. Kauraka, e hine, e tupu whakatane,
E taea ia nei te pehi nga hau, kia aropiri mai.
He mate te whakamau te tihī ki Tautari;⁸
Kei raro iti iho te whare i a Rangi,⁹
Kia uhia koe ki te remu pakipaki.
E koro, kia tutuki, kaati ka hoki mai, e.

¹Whakarongo a tai:—Pera i te whakarongo ki te haruru o te tai.

²Nga-puwaiwaha:—He kainga, he toma no mua, kei te ko-ngutuawa o Whanganui, o Ongarue, e tata ana ki Taumarunui.

³Ongarue:—Kei tua atu o Taumarunui.

⁴Te Kape:—He puke kei runga ake o Taumarunui, kei Pukuwaka. Ko Huariki kei te rawhiti, ko te tino pua manu tera Ko te patu o te manu o reira he tahere. Ko Te Kape kei te hauauru atu o Huariki. Ko te patu o te manu o reira he takiri.

⁵Huariki:—Kua korerotia i runga ake ra.

⁶Te puru ki Tuhua:—He maunga. Ko te whakatauki a Topine Turoa 'Unuhia te puru o Tuhua, maringiringi te wai o puta.'

⁷Houmea:—He korero tawhito tena mo Houmea, he tupua.

⁸Tautari:—Ko Maungatautari.

⁹Rangi:—Ko Rangiaho, wahine a Te Heuheu.